

บทบาทพลังงานและการเมือง ระหว่างรัสเซีย-ยุโรป-ชาติตะวันตก

ข้อพิพาทระหว่างรัสเซีย ยุโรป และยูเครน ที่เริ่มมาตั้งแต่ปี 2021 ยังคงยืดเยื้อและไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเฉพาะรัสเซียและยุโรป รวมถึงต่อราคาพลังงานเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นประเด็นการเมืองระหว่างประเทศที่ทำให้หลายฝ่ายทั้งประเทศสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา เป็นต้น ต้องเข้ามาจับบทบาทและแทรกแซง เพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของตนด้วย

บทบาทพลังงาน ความตึงเครียดเริ่มจากการที่รัสเซียส่งออกก๊าซธรรมชาติไปยังยุโรปน้อยลงในปี 2021 โดยอ้างว่าความต้องการพลังงานในประเทศสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้ยุโรปเกิดวิกฤติขาดแคลนก๊าซธรรมชาติ (ยุโรปนำเข้าก๊าซจากรัสเซียมากกว่าร้อยละ 40 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด) ในช่วงเวลาเดียวกับที่ยุโรปประสบปัญหาแหล่งพลังงานอื่น ๆ ด้วย อาทิ การชะลอการผลิตของ Groningen แหล่งผลิตก๊าซธรรมชาติของเนเธอร์แลนด์ที่จะยุติการผลิตในปี 2022 และโครงการท่อส่งก๊าซ Nord Stream 2 จากรัสเซียไปเยอรมนีผ่านทะเลบอลติกที่เดิมคาดว่าจะดำเนินการได้ในปี 2020 แต่ปัจจุบันยังไม่ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการเชิงพาณิชย์ เป็นต้น ประเด็นการขาดแคลนก๊าซซึ่งทวีความสำคัญขึ้น เมื่อก๊าซธรรมชาติถือเป็นสะพานเชื่อมของการเปลี่ยนผ่านจากการใช้พลังงานฟอสซิลไปสู่การใช้พลังงานสะอาดหรือพลังงานทางเลือก (เช่น พลังงานลม และพลังงานแสงอาทิตย์) ซึ่งยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ยุโรปเผชิญกับความท้าทายด้านความมั่นคงทางพลังงาน

ขณะที่ยูเครนเป็นส่วนหนึ่งของมหากาพย์ เนื่องจากเคยเป็นส่วนหนึ่งของสหภาพโซเวียตที่รัสเซียยังให้ความสำคัญ โดยยูเครนมีทำเลที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ที่ติดกับยุโรป มีความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นทางผ่านท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังยุโรป ซึ่งรัสเซียเห็นว่า การเป็นพันธมิตรกับชาติตะวันตกของยูเครนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัสเซียได้ และเป็นสาเหตุให้รัสเซียส่งกองกำลังเข้าประชิดชายแดนยูเครน

การตัดสินใจของยุโรปและชาติตะวันตก การแสดงอำนาจทางการเมืองของรัสเซียต่อยูเครน ทำให้กลุ่มประเทศตะวันตกไม่สามารถวางเฉยเพราะอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงในภูมิภาค โดยสหรัฐฯ และ NATO ได้พยายามเจรจาให้รัสเซียถอนกำลังทหารจากชายแดนยูเครน ขณะเดียวกันสหรัฐฯ เข้าแทรกแซงและขอให้ชาติพันธมิตรดำเนินการขึ้นเด็ดขาดกับรัสเซีย อย่างไรก็ดี บางประเทศในยุโรปมีท่าทีชัดเจนที่ต้องการสานต่อความสัมพันธ์ทางการค้าขายกับรัสเซีย (เช่น เยอรมนี^{1/} และอิตาลี^{2/})

บทต่อไปของมหากาพย์ การเจรจาระหว่างรัสเซียและชาติตะวันตกมีแนวโน้มจะยืดเยื้อต่อไป เพราะยุโรปยังคงต้องพึ่งพารัสเซียในฐานะแหล่งพลังงานที่สำคัญ ในระยะข้างหน้า ซึ่งนอกจากราคาพลังงานในยุโรปที่ยังมีแนวโน้มจะสูงขึ้นแล้วยังอาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานโลกและห่วงโซ่อุปทาน และมีความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและตลาดเงินตราต่างประเทศที่อาจจะผันผวนมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ ความเป็นไปได้ของการเกิดสงครามมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากรัสเซียมีท่าทีที่จะเลี่ยงความรุนแรง โดยจะยังไม่บุกยูเครนและเรียกร้องให้ชาติตะวันตกและ NATO ทำตามข้อเสนอของตน เพราะรัสเซียมีความเสี่ยงที่จะถูกชาติตะวันตกและชาติพันธมิตรใช้มาตรการคว่ำบาตรที่รุนแรงกว่าปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจรัสเซียที่กำลังฟื้นตัว รวมถึงผลต่อการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศในระยะข้างหน้า กอปรกับการทำสงครามมีต้นทุนสูง ขณะที่สหรัฐฯ ก็มีท่าทีว่าต้องการเจรจากับรัสเซียมากกว่าการใช้ความรุนแรงเช่นกัน

1/ รัฐบาลเยอรมันยังมีความเห็นต่างในประเด็นพลังงาน โดยพรรค Green มองว่าการอนุญาตต่อก๊าซ NS2 จะเพิ่มการพึ่งพารัสเซียในฐานะแหล่งพลังงาน ขณะที่พรรค Social Democrat มองว่า NS2 ช่วยเพิ่มความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศและยุโรป ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ

2/ อิตาลีมีท่าทีชัดเจนในการสานสัมพันธ์ทางการค้าและธุรกิจกับรัสเซีย โดยมีการส่งออกไปยังรัสเซียช่วงเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2021 มูลค่ารวม 11 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวร้อยละ 20 Y-o-Y ที่มา : Financial Times /Ukraine: what does Vladimir Putin want? | Financial Times (ft.com) ,West tells Russia it is committed to keeping Nato open to new members | Financial Times (ft.com) Russian Federation Product Exports to Europe & Central Asia 2019 | WITS Data (worldbank.org)

CLMV Updates

Cambodia PM says Myanmar junta welcome at ASEAN if progress made

นายกรัฐมนตรีฮุนเซน ในฐานะประธานอาเซียน เปิดเผยว่าจะเชิญนายพลอาวุโส มิน อ่องลาย ผู้นำรัฐบาลทหารเมียนมา เข้าร่วมการประชุมอาเซียนในปี นี้ ภายใต้เงื่อนไขว่าเมียนมาจะต้องมีความคืบหน้าในฉันทมติ 5 ข้อที่ผู้นำชาติอาเซียนได้บรรลุความเห็นพ้องไว้เมื่อปี 2564 [See more...](#)

Laos says Chinese firm can explore for rare earth

รัฐบาล สปป. ลาว อนุญาตให้บริษัท Tong Lee Seung Industrial Development จากจีน ดำเนินการขุดสินแร่หายากในเมืองผาชัย แขวงเชียงขวาง อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการหารือในรายละเอียดเกี่ยวกับค่าชดเชยที่จ่ายแก่ประชาชนในพื้นที่ที่อาจถูกเวนคืนที่ดิน รวมถึงที่อาจได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม [See more...](#)

US Warns of Risks of Doing Business in Myanmar

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ออกประกาศเตือนผู้ประกอบการธุรกิจในเมียนมาว่าอาจมีความเสี่ยงจากการละเมิดมาตรการคว่ำบาตร และความเสี่ยงด้านชื่อเสียงหากเกี่ยวข้องกับธุรกิจของกองทัพเมียนมา โดยทางการสหรัฐฯ ได้ออกประกาศดังกล่าวเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2022 หลังจาก Chevron และ Total บริษัทผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของสหรัฐฯ ประกาศถอนการลงทุนจากเมียนมา [See more...](#)

Banpu expands Vietnam presence with 2 solar plants

บริษัทบ้านปู เพิ่มการลงทุนเข้าซื้อโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในเวียดนามจำนวน 2 แห่ง มูลค่า 26.7 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. [See more...](#)

HSBC commits to arranging 12 billion USD of sustainable financing

ธนาคาร HSBC เวียดนาม ประกาศจัดสรรเงินทุนเพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจและโครงการเพื่อความยั่งยืนในเวียดนามให้ได้ 12 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ภายในปี 2030 [See more...](#)